

Zwarte schapen en de moord op de notaris

De notaris wordt geacht onpartijdig en onafhankelijk te zijn en zorgvuldig te werk te gaan. Maar zoals elke beroepsgroep kent ook het notariaat zwarte schapen. Ze verduisterden geld, pleegden fraude en waren betrokken bij zwendel. Voor andere notarissen leverde het geld dat zij beheerden grote problemen op. Tot moord aan toe.

TEKST Martijn Rip | BEELD Nationaal Archief

Hij zou enkele dagen op reis gaan, had hij zijn dorpsgenoten toevertrouwd. De inwoners van Ooltgensplaat keken dan ook verbaasd op toen er in december 1933 na enkele dagen medewerkers van justitie bij het notariskantoor verschenen. Notaris Christian Akkerman was volgens *De Zuidwillemsvaart* namelijk in Rotterdam gearresteerd op verdenking van fraude. Later bleek hij circa 80.000 gulden te hebben verduisterd. Dat leverde hem een celstraf op van anderhalf jaar.

ZIEKE GRIJSAARD

Een gebroken man, een zieke grijsaard. Zo wordt de vierenzeventigjarige ex-notaris Van Houweningen uit Hoorn in 1938 omschreven in de *Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche Courant*. Hij moest zich op 28 december van dat jaar bij het gerechtshof verantwoorden voor verduistering van 22.000 gulden. Dit bedrag had hij moeten uitkeren aan erfgenamen, maar die kregen niks. Uit onderzoek bleek de boekhouding een warboel te zijn. Het geld had hij besteed aan onvoorzichtige speculaties.

De notaris was oneervol ontslagen, failliet gegaan en eerder door de rechtbank tot één jaar cel veroordeeld, maar daar ging hij tegen in beroep. Bij het gerechtshof legde hij een volledige bekentenis af. De procureur-generaal was hem gunstig gestemd: hij hoefde vanwege zijn hoge leeftijd en een hartkwaal maar een halfjaar de cel in.

SLIS-STROOM

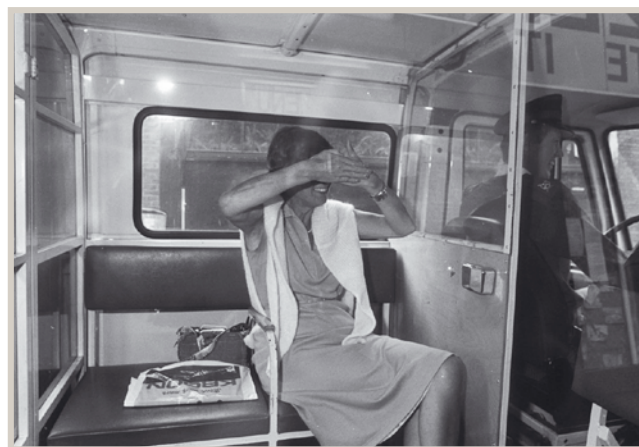
Halverwege de jaren zeventig van de vorige eeuw kwam notaris Josje Slis-Stroom in financiële problemen door handelen in onroerend goed. Dat verlies probeerde zij goed te maken door een deal te sluiten met twee oplichters. Slis-Stroom betaalde hen 3 miljoen gulden als provisie voor een lening van 12 miljoen dollar. Het duo vertrok met het geld richting de noorderzon, terwijl de notaris – die de miljoenen van de rekening van haar notariskantoor had gehaald – failliet ging. Het onderzoek dat daarop volgde, legde nog veel meer zaken bloot bij Slis-Stroom: verduistering, diefstal

en fraude met notariële akten. In februari 1981 verdween ze achter tralies. Zij zou uiteindelijk tot een gevangenisstraf van drie jaar en vier maanden worden veroordeeld.

ONMIDDELIJK DOOD

Notarissen beheerden vroeger vaak geld in hun eigen kluis. En dat trok onguere types aan. Sommige notarissen moesten hun ambt zelfs met hun leven bekopen. Zo ook notaris Courrech Staal uit Gorinchem. Hij werd in 1931 om het leven gebracht door een man uit Woerden, die

schulden had bij de notaris. Op een dag kwam hij bij Courrech Staal over de vloer om over de schuld van 300 gulden te praten. 'Toen hij wederom van geen uitstel wilde weten, werd ik nijldig en stooft op', verklaarde de moordenaar volgens het *Nieuwsblad van het Noorden*. 'Ik gaf hem een klap met de vuist op het hoofd, zodat hij van de stoel met het hoofd op de schoorsteenmantel terecht kwam. Even was hij beduusd van de slag, daarna richtte hij zich weer op. Ik nam toen een klein vaasje ter hand en gaf hem daarmee een tweede slag, waardoor hij op de grond viel. Toen was hij blijkbaar onmiddellijk dood'. De man ging er vandoor met 6.100 gulden aan bankpapier, maar werd al snel aangehouden. Hij is later tot een gevangenisstraf van vijftien jaar veroordeeld. ■

Mevrouw Slis-Stroom in de arrestantenbus bij het Paleis van Justitie in Amsterdam (september 1981)

JUBILEUMPROGRAMMA

Onder het motto 'Notaris, met recht het mooiste beroep!' worden dit jaar tal van bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd. Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

3 juli	ALV + Jubileumevent (ochtend)
	KNB/WPNR-congres (middag)
7 en 14 september	Studenten Challenge
18-22 september	50+Beurs
5 oktober	Jaarcongres met feest
	Presentatie Jubileumboek
3 november	Publieksactie 'Uit & thuis bij de notaris'
8 november	Kandidatensymposium
19 november	Oud-notarissendag

Houd de website 175jaarknb.nl in de gaten voor nieuws, acties en de actuele stand van zaken. Ideeën of meedenken? Mail naar jubileum@knb.nl.